

TANTÁRGYI TEMATIKA

2025/2026 tanév 1. félév; Alkotmányjog gyakorlat; Igazságügyi igazgatási alapszak
(Nappali)

Tantárgy neve: Alkotmányjog gyakorlat	Tantárgy Neptun-kódja: AJALK132IÜN1 Tárgyfelelős intézet: Államtudományi Intézet/Alkotmányjogi Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Jámbor Adrienn egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): dr. Lindt Roland tanársegéd	
Javasolt félév: 1.ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 1 óra/hét	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 1 kredit	Munkarend: Nappali
Tantárgy feladata és célja: Az Alkotmányjogi gyakorlat oktatásának célja az alkotmányjogi dokumentumok (jogsabályok, bírói döntések, alkotmánybírói határozatok, szakirodalom) tanulmányozása és alkotmányjogi jogesetek megoldására. A tárgy segíti az alkotmányjogi jogsabályok és bírói (alkotmánybírói) döntések elemzését, az ehhez szükséges módszerek elsajátítását. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T3, T7, T11 <i>képesség:</i> K1, K2 <i>attitűd:</i> A1, A2, A7, A8 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F2, F5	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Az alkotmány és az alkotmányjog alapfogalmai. 2. A hatalommegosztás. 3. A kormányformák. 4. A jogforrási rendszer. 5. A képviseleti és a közvetlen demokrácia intézményei: a választójog és a népszavazás joga. 6. Az Országgyűlés funkciói, szervezete és működése. A képviselők jogállása. A törvényhozási eljárás. 7. A köztársasági elnök jogállása, megbízatása és hatáskörei. A miniszteri ellenjegyzés. 8. A kormányzás fogalma. A kormány feladata, létrejötte és megszűnése. Az ügyvivő kormány. A kormánytagok és az államtitkárok jogállása. 9. Az igazságszolgáltatás fogalma. A bírósági szervezet. A bíróságok igazgatása. 10. Az ügyészség alkotmányos helyzete. Az ügyészi szervezet. Az ügyészség feladatai. 11. Az alkotmányvédelem. Az alkotmánybírák jogállása. 12. Az Alkotmánybírószervezete és hatáskörei. 13. Az alapvető jogok biztosa. 14. Az önkormányzatiság elve. A helyi önkormányzatokra vonatkozó alkotmányos szabályok. A helyi önkormányzatok alapjogai, feladat- és hatáskörei.	
Gyakorlatok	

Okt. h.	Időpont	Téma
1.	szept. 7.	Az alkotmány és az alkotmányjog alapfogalmai.
2.	szept. 14.	A hatalommegosztás. A kormányformák.
3.	szept. 21.	A jogforrási rendszer.
4.	szept. 28.	A képviseleti és közvetett demokrácia intézményei: a választójog és a népszavazás joga.
5.	okt. 5.	Az Országgyűlés funkciói, szervezete és működése. A képviselők jogállása. A törvényhozási eljárás.
6.	okt. 12.	Zárthelyi. dolgozat. A kormányzás fogalma. A kormány feladata, létrejötte és megszűnése. Az ügyvivő kormány. A kormánytagok és az államtitkárok jogállása.
7.	okt. 19.	A köztársasági elnök jogállása, megbízatása, hatáskörei. A miniszteri ellenjegyzés.
8.	okt. 26.	SZÜNET
9.	nov. 2.	Az igazságszolgáltatás fogalma. A bírósági szervezet. A bíróságok igazgatása. Az ügyészség alkotmányos helyzete. Az ügyészi szervezet. Az ügyészség feladatai.
10.	nov. 9.	Az önkormányzás elve. Az önkormányzatokra vonatkozó alkotmányos szabályok. A helyi önkormányzatok alapjogai. Az önkormányzati feladat- és hatáskörök.
11.	nov. 16.	Zárthelyi dolgozat Alkotmányvédelem. Az alkotmánybírák jogállása.
12.	nov. 23.	Az Alkotmánybíróság szervezete és hatáskörei.
13.	nov. 30.	Az alapvető jogok biztosa.
14.	dec. 7.	Pótlás. A félév lezárása.

A gyakorlatok beosztása:J 11G–101. szerda 14–15. A/1. 318. terem (**Lindt Roland**)J 11G–102. szerda 15–16. A/1. 318. terem (**Lindt Roland**)**A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:**

Az aláírás megszerzése. Az aláírás feltétele a gyakorlatok látogatása. Kettőnél több hiányzás az aláírás megtagadásával jár. Az aláírást pótolni csak a félév teljes anyagából való beszámoló sikeres megírásával lehet a szorgalmi időszak utolsó hetében, továbbá a vizsgaidőszak első két hetében. A gyakorlati jegy feltétele az aláírás megszerzése.

A gyakorlat értékelése öt fokozatú. A hallgatók a szemeszterben két zárthelyi dolgozatot írnak, emellett a gyakorlatvezető külön feladatot is megszabhat. A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozatok és a külön feladat eredményeiből tevődik össze.

A gyakorlatokon két zh. írására kerül sor a gyakorlati tematikában a zh.-t megelőző tananyagból. Egy zh. maximum 30 pontos. A két zh.-val összesen maximum 60 pont szerezhető. A gyakorlatvezető által kijelölt irodalomból tartott kiselőadással maximum 5 pont érhető el. Az így szerzett pontok összege a szemeszter végén az alábbi érdemjegyeknek fog megfelelni:

Elégtelen: 0–24 pontig

Elégséges: 25–33 pontig

Közepes: 34–41 pontig

Jó: 42–49 pontig

Jeles: 50–60 pontig

Felmentési kérelmek elbírálása: A tantárgyból csak az a hallgató kaphat felmentést, aki korábban karunkon teljesítette a tantárgyi követelményeket. Aki más felsőoktatási intézményben tanult alkotmányjogot, akkor kaphat felmentést, ha a tanmenet legalább 75% egyezést mutat a jelen félév tanmenetével. Ehhez kérelmet kell benyújtani, amelyhez csatolni kell az index másolatát, illetve egyéb szükséges dokumentumokat (pl. tanmenet).

Kötelező irodalom:

Az alkotmányjog alapintézményei. Szerk. Paulovics Anita. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc. (megjelenés alatt)

Alkotmánytan I. Szerk.: Kukorelli István, Budapest, Osiris Kiadó, 2007.

Gárdos-Orosz Fruzsina – Zakariás Kinga (szerk.): *Az Alkotmánybírósági gyakorlat – Az Alkotmánybíróság 100 elvi jelentőségű határozata 1990–2020.* Társadalomtudományi Kutatóközpont – HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó, Bp., 2022.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. Szerk.: Schanda Balázs – Varga Zs. András – Csink Lóránt, Dublin, Clarus Press, 2012.

Ajánlott irodalom:

Bragyova András: *Az új alkotmány egy koncepciója.* Budapest, KJK-MTA ÁJI. 1994.

Sári János: *A hatalommegosztás.* Budapest, Osiris Kiadó, 1995.

Bragyova András: *Az alkotmánybíráskodás elmélete.* Budapest, KJK-MTA Állam- és Jogtudományi Intézet. 1994.

Wade – Bradley – Bates – Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.